

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
Srednjobosanski Kanton/Kanton Središnje Bosne

KANTONALNI SUD U NOVOM TRAVNIKU

Broj: 06 0 U 018564 23 U

Novi Travnik: 19.02.2024. godine

Kantonalni sud u Novom Travniku u vijeću sastavljenom od sudaca Darmin Avdić, kao predsjednik vijeća, Lazarela Porić i Senad Begović, kao članovi vijeća, uz sudjelovanje Ivane Čorić-Žderić, kao zapisničara, rješavajući u upravnom sporu tužitelja H. M. iz T., zastupan po punomoćniku A. G., advokatu iz G.V., protiv tuženog Federalnog ministarstva rada i socijalne politike Sarajevo, radi poništenja rješenja broj: R-RN-05-31/10-1-1149/22 AG od 25.08.2023. godine, na nejavnoj sjednici vijeća održanoj dana 19.02.2024. godine donio je slijedeću:

PRESUDU

Tužba se uvažava, rješenje tuženika broj: R-RN-05-31/10-1-1149/22 AG od 25.08.2023. godine se poništava i predmet vraća tuženom na ponovni postupak.

Obrazloženje

Osporenim rješenjem tuženog poništeno je rješenje JU Centar za socijalni rad Travnik broj: 10-533-19 od 01.11.2022. godine u cijelosti kojim je tužitelju priznat status roditelja njegovatelja, te je odbijen zahtjev H. M. rođenog ... godine u mjestu K., s prebivalištem u T., na adresi..., za priznavanje statusa roditelja njegovatelja podnesen dana 31.10.2022. godine zbog neispunjavanja zakonom propisanih uvjeta za priznavanje navedenog statusa.

Tužitelj je protiv navedenog rješenja putem svog punomoćnika pravovremeno pokrenuo upravni spor. Tužbu podnosi iz razloga što u aktu nije pravilno primijenjen Zakon, jer činjenično stanje nije potpuno i pravilno utvrđeno i što je pogrešno primijenjeno materijalno pravo. U prvom dijelu tužbe se iznosi sadržaj osporenog i prvostupanjskog rješenja te se prigovara da je tuženi ušao u sferu koja nije u njegovoj nadležnosti odnosno u stručni nalaz i mišljenje liječničke komisije koja je ocijenila da je A. M. lice sa 100% invaliditetom. Tužbom se ukazuje da A. M. nije potrebno postaviti staratelja kao osobi kojoj je oduzeta poslovna sposobnost u smislu članka 191. Porodičnog zakona Federacije BiH, nego u smislu članka 2. Zakona o roditeljima njegovateljima u Federaciji BiH, jer isti ne može sam obavljati osnovne životne potrebe. Tužbom se predlaže da se ista uvaži i poništi osporeno rješenje te predmet vrati na ponovni postupak ili da se ukine rješenje tuženog i donese zakonita i pravilna odluka.

U odgovoru na tužbu broj: R-RN-05-31/10-1-1149/22 NH od 12.12.2023. godine tuženi je predložio da se tužba odbije kao neosnovana iz razloga koji su navedeni u obrazloženju osporenog rješenja.

Nakon što je ispitao zakonitost osporenog upravnog akta u granicama zahtjeva iz tužbe, u vezi sa razlozima tužbe, shodno odredbi čl. 34 st. 1. Zakona o upravnim sporovima¹, ovaj sud je odlučio kao u izreci presude zbog slijedećih razloga:

Tužba je utemeljena.

Iz stanja spisa proizlazi da je tužitelj prvostupanjskom organu dana 31.10.2022. godine, podnio zahtjev za priznavanje statusa roditelja njegovatelja, a nakon što je rješenjem JU Centar za socijalni rad broj: 10-550-18 od 08.08.2022. godine M. A. postavljen staratelj za poseban slučaj u postupku podizanja novca na ime penzije i čekova, obavljanje ostalih obveza prema PIO/MIO pred Centrom za socijalni rad Travnik i potpunim raspolaganjem svim bankovnim računima otvorenim na ime M. A.. Iz stanja spisa također proizlazi da je A. M. upućen na medicinsko vještačenje Odjeljenja za prvostupanjski postupak u Zenici pri Institutu za medicinsko vještačenje zdravstvenog stanja Sarajevo koji je sačinio nalaz, ocjenu i mišljenje broj: RN-ZE-1520/22 od 10.10.2022. godine kojim je utvrđeno da je A. M. u saobraćajnom udesu novembra 2008. godine zadobio prijelom Th 12-L1 sa posljedičnom paraplegijom gdje mu je postavljena dijagnoza.... Data je ocjena i mišljenje da je kod imenovanog utvrđeno oštećenje organizma u visini 100%, te da se invaliditet cijeni prema Listi invaliditeta² glava III tačka 133. u visini 100%, uzrok invaliditeta je povreda, te imenovana osoba se ne može osposobiti za samostalan život i ne može samostalno zadovoljavati barem jednu od osnovnih životnih potreba: kretanje u stanu i izvan stana, uzimanje hrane, oblačenje i svlačenje, održavanje osobne higijene ili obavljanje drugih fizioloških potreba. Liječnička komisija je također dala obrazloženje da se radi o potpunoj uzetosti donjih ekstremiteta, te da je A. M. sa navedenim stanjem potpuno nesposoban za zadovoljavanje osnovnih životnih potreba u skladu sa člankom 2. Zakona o roditeljima njegovateljima u Federaciji Bosne i Hercegovine (kretanje u stanu i izvan stana, uzimanje hrane, oblačenje i svlačenje, održavanje osobne higijene ili obavljanje drugih fizioloških potreba). Odlučujući o zahtjevu tužitelja JU Centar za socijalni rad Travnik je svojim rješenjem broj: 10-533-19 od 01.11.2022. godine tužitelju priznao status roditelja njegovatelja. Navedeno rješenje je u postupku revizije tuženi poništio i odbio zahtjev tužitelja smatrajući da isti ne ispunjava zakonom propisane uvjete za priznavanje statusa.

Dva su osnovna razloga koja su opredijelila tuženog da donese osporenu odluku, a to su da je tužitelj svom ocu A. M. postavljen kao staratelj za poseban slučaj, a ne kao staratelj punoljetne osobe kojoj je oduzeta poslovna sposobnost iz članka 192. Porodičnog zakona Federacije Bosne i

¹ "Službene novine F BiH" br. 9/05

² „Službene novine F BiH“ br. 63/21

Hercegovine³ i iz razloga što invaliditet kod tužiteljevog oca nije bolest ili poremećaj u razvoju.

Člankom 2. stav 1. Zakona o roditeljima njegovateljima u Federaciji Bosne i Hercegovine⁴ određeno je da je roditelj njegovatelj, u smislu tog zakona, roditelj osobe sa 100% invaliditetom uzrokovanom bolešću ili poremećajem u razvoju, kao i slijepe osobe čiji je ostatak vida na oba oka ispod 0,05 s korekcijom, odnosno roditelj osobe koja se prema nalazu Instituta za medicinsko vještačenje zdravstvenog stanja, ne može osposobiti za samostalan život, niti može samostalno zadovoljavati barem jednu od slijedećih osnovnih životnih potreba: kretanje u stanu i izvan stana, uzimanje hrane, oblačenje i svlačenje, održavanje osobne higijene ili obavljanje drugih fizioloških potreba.

Prednje citiranom zakonskom odredbom se može zaključiti da je tuženi donoseći osporenu odluku zanemario drugi dio citirane zakonske odredbe koja se ne bavi invaliditetom prouzrokovanim bolešću ili poremećaja u razvoju nego invaliditetom kojeg je utvrdio Institut za medicinsko vještačenje zdravstvenog stanja, odnosno kojim je propisano da se invalidna osoba ne može osposobiti za samostalan život, niti samostalno zadovoljavati barem jednu od životnih potreba iz razloga što je upravo nalazom, ocjenom i mišljenjem Instituta za medicinsko vještačenje broj: RN-ZE-1520/22 od 10.10.2022. godine utvrđeno da se A. M. ne može osposobiti za samostalan život i ne može zadovoljavati niti jednu od navedenih osnovnih životnih potreba pa stoga pravilno tužitelj u svojoj tužbi ukazuje da je došlo do nepravilne primjene citiranog članka 2. Zakona o roditeljima njegovateljima u Federaciji Bosne i Hercegovine. Naime, tuženi organ ne dovodi u pitanje pravilnost nalaza i mišljenja Instituta za medicinsko vještačenje, ali ga istovremeno ne prihvata jer tužitelju ne priznaje pravo za koje tužitelj smatra da ispunjava uvjete.

Iz svega naprijed navedenog može se zaključiti da je u postupku koji je prethodio donošenju osporenog rješenja zaista došlo do pogrešne primjene materijalnog prava jer se osporenim rješenjem ne pojašnjava od kakvog je značaja to što je tužitelj postavljen ocu A. M. kao staratelj za poseban slučaj, a ne kao staratelj punoljetne osobe kojoj je oduzeta poslovna sposobnost, za primjenu članka 2. Zakona o roditeljima njegovateljima u Federaciji Bosne i Hercegovine, te je pri tom također zanemareno da je naprijed citiranim člankom propisano više uvjeta za primjenu tog članka, osim dva koja spominje tuženi, a to je da kod A. M. 100% invaliditet nije nastupio zbog bolesti ili zbog poremećaja u razvoju, pa stoga isti i ne ispunjava uvjete za primjenu navedene zakonske odredbe.

Obzirom da se tužbom ukazuje na gore navedene nedostatke rješenja tuženog, to je onda tužbu bilo nužno uvažiti, poništiti osporeno rješenje tuženog od 25.08.2023. godine i predmet vratiti na ponovno odlučivanje istom organu.

³ „Službene novine Federacije BiH“ broj: 35/05 i 31/14

⁴ „Službene novine Federacije BiH“ broj 75/21

U ponovljenom postupku tuženi će prilikom odlučivanja imati u vidu primjedbe i razloge zbog kojih je osporeno rješenje poništeno ovom presudom, a posebno odredbe od člana 239. do člana 242. Zakona o upravnom postupku, nakon čega će biti u mogućnosti donijeti pravilno, potpuno i zakonito rješenje za koje će dati jasno i potpuno obrazloženje.

Na osnovu iznesenog, a u smislu odredbe članka 36. stav 1. i 2. u vezi sa člankom 28. stav 1. Zakona o upravnim sporovima valjalo je odlučiti kao u izreci presude.

POUKA:

Protiv ove presude žalba nije dozvoljena.

(U smislu članka 40. Zakona o upravnim sporovima)

Zapisničar
Ivana Čorić-Žderić

Predsjednik vijeća

Darmin Avdić

U Novom Travniku 21.02.2024. godine
Ev. 21.03.2024. godine

Sutkinja
Lazarela Porić

Predsjednik upravnog odjeljenja

Senad Begović